

דף מו.

עין משפט א.

הו"מ סימן פט פנייה ה
עין בסעיף הקודם

עין משפט ב.

הו"מ סימן קלו פנייה א

א. נתחלפו לו כליו בבית האומן ש, והאומן הוא שנתן לו חפץ זה הרי זה מותר לו להשתמש בו עד שיבא בעל הכלי ויטול שלו ת.

ב. אם אשתו או בנו של האומן נתנו לו לא ישתמש, וגם אם האומן עצמו נתנו לו שמותר היינו דוקא באמר לו הילך טלית בסתם א אבל אמר לו הילך טליתך לא ישתמש.

עין משפט ג.

הו"מ סימן קלו פנייה ב

ג. נתחלפו לו כליו בבית האבל או בבית המשתה לא ישתמש בהם.

* וכשיבא בעל החפץ צריך ליתנו לבעליו אע"פ ששלו אבד.

* ה"ה כובסת גויה המכבסת לרבים, והביאה לאחד טלית שאינה שלו,

ש. ברייתא בתרא מ"ו ע"א והטעם כתב בטור דאמרינן מסתמא נתן בעה"ב רשות לאומן למכור טליתו. והיינו טעמא שלא התירו להשתמש באמר לו האומן הולך טליתך כי אם טלית סתם, וגם לא במסרו לו אותו או בניו של האומן אף בטלית סתם, דמסתמא הם לא ידעו מענין המוכר עם האומן. וזהו החילוק שיש בין בית האבל והמשתה לבית האומן שבבית האבל והמשתה אין רגילות לומר שימכרו טליתם. סמ"ע ס"ק א'.

ת. וכשיבוא בעל הטלית הברירה ביד המחזיק בה להחזיר לו טליתו או ליתן העודף אם היא שוה יותר משלו. וכל זה דווקא כשבעל הטלית אינו אומר לא צויתי לאומן למכור, אבל אם יבוא בעל הטלית ויאמר לא צויתי למכור טליתו לאומן ולא לקחתי ממנו דמים נאמן ליקח טליתו מיד, אם יש לו עדים שטלית זו היתה שלו או יתן בה סימן. סמ"ע ס"ק ב'. ואע"פ שלא ראו עתה החפץ בידו אלא מעצמו מודה שהטלית שקיבל אינה שלו צריך להחזירה, ואף שהאומן היה נאמן לומר לקוחה בידי מיגו דהחזרת. ש"ך ס"ק ב'.

א. שאז אמרינן שודאי בעל הטלית ביקש מהאומן למכור טליתו ונתחלף להאומן, ומכר טלית של אחר ומסר המעות למוכר ולא חיישינן שמא יבטל המקח. משא"כ כשאמר "טליתך" הרי רואין שטעה.

אסור לו להשתמש בה ^א.

עין משפט ד.ה. **ח"מ סימן קלו פעיף א**
 עייל לעיל עין משפט ב

עין משפט ו. **ח"מ סימן קלד פעיף א**
 עיין לעיל דף מה. עין משפט ב

דף מו:

עין משפט א.ב. **ח"מ סימן קמט פעיף כה**

כה כה. אריס בתי אבות ^א דהיינו שרגיל לשמור שדות של משפחה זו מעולם הן ואבותיהן באריסות ולא יכולים להחליפו באריס אחר, כיון שאריסים אלו נוהגים לאכול כל הפירות ב' וג' שנים, ואחרי כן יאכלו הבעלים, אין להם חזקה ^ד, אבל שאר אריסין יש להם חזקה.
 * הבעלים ^ה יש להם חזקה בנכסי אריסין.

עין משפט ג.ד. **ח"מ סימן קמט פעיף כו**

כו כו. אריס בתי אבות שהוריד אריסים אחרים במקומו יש להם חזקה ^י, שאין מורידים אריסים אחרים לנכסי אדם והוא שותק. אבל חילק

- ב.** וצריך להחזיר לבעליו, ואם אינו יודע מי הוא ואין שום אדם רודף אחריו אמרינן דמסתמא נתייאש או שסילקה אותו הכובסת במעות. כ"כ בביאורים ס"ק ב'. נתיבות ס"ק ב' ב' בחידושים. והוא שנשתהה זמן רב אצל זה שהביאה לו הכובסת.
- ועיין בקמא קי"ד ע"א במשנה נטלו לסטים כסותו, וכאן לא נתייאשו הבעלים מהם.
- ג.** כך פירשה ר"י למשנה בדף מ"ו ע"ב. ורשב"ם שם.
- ד.** דאין הבעלים מוחזין בידם, וע"כ אין להם חזקה.
- ה.** כ"כ הטור בסעיף ל'.
- ו.** שם ב"ב מ"ו ע"ב מרב נחמן. ובחולק לאריסין דאין לו חזקה כתב ה"ה בפיי"ג מטוען הלכה ו' שכל זמן שהאריס זה מתעסק בה לא הוי חזקה, וזהו חלק לאריסין, וכן עיקר. ומלשון הרמב"ם נראה דדוקא אם חילק לאריסים אחרים שעבדו בו כבר, אבל לא לאריסים חדשים. ומדברי הטור נראה שגם אם חילק לאריסים חדשים שלא עבדו בו מכבר. והסמ"ע בס"ק מ"ד כתב דלהרמב"ם צריך לגרוס חילק לאריסים "אחדים" במקום אחרים.

 את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

לאריסים אחרים שהיו בה אין לו חזקה דשמא ממונה על האריסים עשו אותו.

עין משפט ה. ו. חו"מ סימן לו פעיף ב

ב. ג. המעורר על השדה אם אין בה פירות, ואין הנאה אחרת לאריס, הרי האריס מעיד לו עליה.

עין משפט ז.ז. חו"מ סימן לו פעיף יג

יג. יד. לזה שבאו לערער עליו להוציא הקרקע מידו ויש לו חוב, אם לא ישאר קרקע אחר בידו כנגד החוב, אין המלוה והערב יכולים להעיד להעמידה בידו שהם נוגעים בדבר.

* וי"א דערב קבלן אינו יכול להעיד בכל ענין

עין משפט ט. חו"מ סימן לו פעיף יד

יד. טו. לוקח ראשון מעיד ללוקח שני אחריו ע"מ להעמיד הדבר בידו, והוא שתשאר למוכר שדה אחרת בת חורין כנגד ערכה של שדה זו של לוקח הראשון, או שתשאר שדה אחרת ביד השני שלקחה מידו

ז. אם אין פירות היום, מעיד לו עליה, הגם שאח"כ יגדלו פירות לא נחשב בכך לנוגע, עיין בסמ"ע ס"ק י"ב. ולדעת הרשב"ם אפי' טרח בה לחוד האריס לא יעיד, ולדעת ר"י מעיד אפי' ביש בה פירות, אם לא שהבטיח לו בעל הבית שיתן לו יותר משאר אריסי העיר.

ח. ואפי' השניה זיבורית לא חושדין שבגלל זה יעיד שקר, וגם לא חיישינן לבע"ח אחר, דא"כ אין לדבר סוף. כ"כ התוס' שם.

ט. ברייתא בסוף דף מ"ז. שהרי אם תצא הקרקע מתחת ידו יפסיד המלוה, וכן הערב שיחזרו עליו.

וכתב בנתיבות ס"ק כ"ב דאם אין לו קרקע אחרת אלא מטלטלין לא הוי שיוור, דיכול למוכרן. דדוקא דבר שמשועבד לו ואינו יכול למוכרו, הוי שיוור.

י. דעת הטור והתוס' בסוגיא, וכתב הנ"י דאם היה ללוה עידית וזיבורית וגם בינונית, אף ערב קבלן מעיד, והביאו הסמ"ע בס"ק ל"ב. והש"ך כתב כיון שגם בזה חולקים, המוציא מחבירו עליו הראיה, ואם בא הערב קבלן לפסול עדים המערערים, להם יש חזקת כשרות והוא הערב קבלן ספק פסול מצד נוגע, וע"כ מספק אינו פסול וגם בזה אמרינן הממע"ה. ועיין בנתיבות ס"ק כ"ב.

המוכר שמכר ללוקח הראשון.

* וה"ה לוקח השני אינו מעיד ללוקח ראשון, אא"כ נשאר ביד המוכר קרקע כדי הדמים ללוקח הראשון

כ. היינו שהיה עירעור על לוקח ראשון ששדה זו שקנאה גזולה היא, וכשיוציאה המערער מידו יחזור ויטרפנה מלוקח השני, משום כך אינו מעיד לוקח שני לראשון. סמ"ע.